

JAARVERSLAG 1992 UWG S & A DOESBORGH

Merel.

't HEEKENBROEK

Broedvogelinventarisatie proefvlak 3

door: F. STAM

't Heekenbroek te Drempt, eigendom van Natuurmonumenten, ligt in het overgangsgedebied van het lage IJsseldal en de hogere stuifzandgronden van Doetinchem. Het is een rijk gevarieerd loofbos met wat restanten naaldhout. We inventariseerden hiervan 10 ha van het z.g. strikte bosreservaat. Ons plot is extra gevarieerd doordat er een oud stukje kapvlakte in ligt. Dit terreintje bleef braak liggen. Het ondoordringbare struweel, waarmee het gebiedje nu begroeid is, getuigt van het herstelvermogen van de natuur. De sprinkhaanrietzanger had er zijn territorium. Zie voor een uitgebreide biotoopbeschrijving in ons jaarverslag van 1987.

Tabel met inventarisaties en de weersomstandigheden.

nr.	dag	mnd.	begin - eindtijd	temp.	wind	bewolking
01	08	03	08.00 - 10.00	6°	weinig	bewolkt
02	29	03	06.15 - 08.10	2°	geen	licht bewolkt
03	04	04	07.00 - 09.00	2°	weinig	licht bewolkt
04	12	04	05.45 - 07.30	7°	geen	lichte nevel
05	20	04	05.30 - 07.30	4°	weinig	licht bewolkt
06	25	04	07.00 - 08.45	13°	geen	zwaar bewolkt
07	11	05	20.50 - 22.15	8°	geen	wisselend bewolkt
08	24	05	04.30 - 06.30	15°	geen	geen bewolking
09	29	05	14.30 - 16.00	25°	veel	wisselend
10	09	06	04.30 - 06.20	14°	geen	hardnekkige ochtendmist
11	14	06	07.00 - 08.45	17°	geen	licht bewolkt
12	21	06	04.20 - 06.10	14°	weinig	dicht bewolkt

Het inventariseren van 10 ha bosreservaat, hoewel zeer inspannend werk, beslaat maar een klein bosareaal. Sommige vogelsoorten komen hierin met een te klein aantal voor en vallen het ene jaar wel maar het andere jaar niet binnen het plot. Dit werkt soms teleurstellend of verwarrend, want je wilt zo graag conclusies trekken uit je jarenlange inventarisaties. Alleen SOVON kan landelijke trends bepalen, zij hebben het grote overzicht, wij doen maar kruimelwerk!

Tabel met broedvogeijsort en aantal broedparen of territoria.

	1987	1988	1989	1990	1992		1987	1988	1989	1990	1992
Wilde Eend	1	1	1	2	1	Tuinfluitcr	7	11	10	5	5
Fazant	3	2	3	5	5	Zwartkop	7	11	10	7	12
Waterhoen	-	-	-	1	-	Fluiter	1	1	-	-	-
Holenduif	-	-	1	2	-	Tjiftjaf	11	11	13	13	13
Houtduif	4	3	3	4	6	Fitis	5	7	8	5	3
Zomertortel	4	2	4	6	3	Goudhaantje	6	4	6	4	3
Koekoek	-	1	1	-	1	Grauwe Vliegenvanger	1	2	-	-	-
Bosuil	-	-	-	-	1	Staartmees	2	1	1	1	2
Ransuil	-	-	-	1	-	Glanskop	4	4	3	4	3
Grote Bonte Specht	3	2	1	2	2	Matkop	5	5	2	2	5
Kleine Bonte Specht	1	-	-	-	-	Kuifmees	-	1	1	2	1
Boompieper	3	3	3	-	-	Zwarte Mees	2	2	2	2	1
Winterkoning	8	9	13	12	11	Pimpelmees	2	2	2	3	4
Heggemus	4	3	3	2	4	Koolmees	5	2	3	4	6
Roodborst	8	9	10	5	11	Boomklever	4	1	2	2	2
Nachtegaal	1	3	3	1	-	Boomkruiper	4	1	2	2	3
Gekraagde Roodstaart	-	-	-	1	-	Wielewaal	-	-	1	1	-
MereI	8	4	7	5	11	Vlaamse Gaai	3	1	2	2	1
Zanglijster	4	3	3	2	3	Zwarte Kraai	-	1	1	-	2
Grote Lijster	1	1	-	1	1	Spreeuw	1	2	1	1	2
Sprinkhaanrietzanger	-	-	-	-	1	Vink	7	8	7	8	6
Bosrietzanger	1	2	-	-	-	Goudvink	3	2	2	4	2
Kleine Karekiet	-	1	-	-	-	Geelgors	3	2	2	2	3
Spotvogel	1	-	-	-	-						
Grasmus	1	1	1	-	1						
						Totaal aantal soorten	37	39	36	36	35
						Totaal aantal broedparen	139	130	134	125	141

Hoewel we het plotje zo langzamerhand kunnen dromen, blijft het toch boeien. Het Heekenbroek is een bosgebied met een rijke afwisselende vegetatie. De grote vogelrijkdom geeft hiervan een afspiegeling: 141 broedparen bestaande uit 35 soorten vogels op ongeveer 10 ha!

Blij waren we met de Bosuil en Sprinkhaanrietzanger. Teleurstellend was het "verdwijnen" van de Nachtegaal. We hoorden de nachtelijke zanger maar op 2 inventarisaties deze vielen voor de datumgrens. We missen de Nachtegaal nu al binnen 2 plotjes!

Sprinkhaanrietzanger.
tekening: Siegfried Woldhek

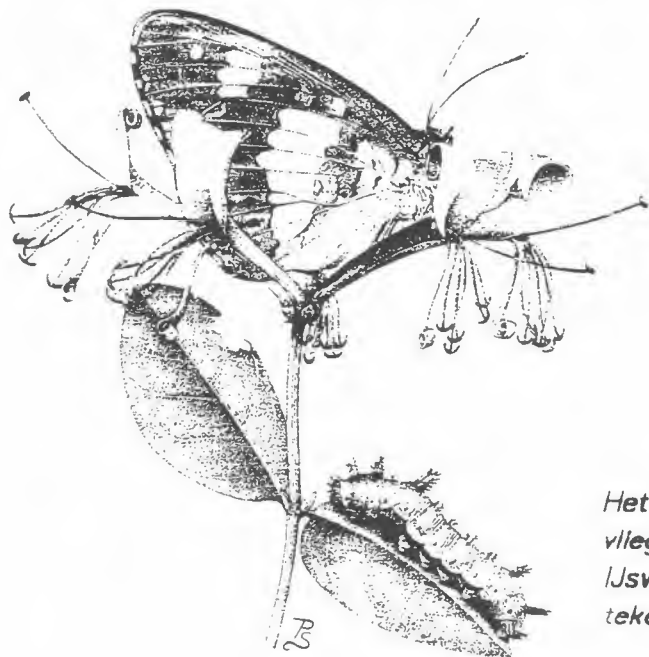
Een aantal aantekeningen bij een paar inventarisaties.

- week 4 Even buiten het onderzoeksterrein horen we de Zwarte Specht.
- week 5 Een Eekhoorn verstopt zich voor ons achter een dikke stam.
De Havik van de Ulenpas laat zich horen.
- week 7 Een reebok probeert ons blaffend te verjagen uit zijn territorium.
De Bosuil roept, wat een melodieuze geluid!
- week 9 Er wordt druk gekapt in het plotje. Een vreemde tijd, eind mei, als de vogels broeden!
- week 11 Een nestje Winterkoninkjes direkt aan het pad vliegt uit bij onze nadering.
De parmantige vogeltjes fladderen langs ons hoofd en "bekakken" de veldkaart.

Ideeën voor toekomstig beheer.

Ook in voorgaande jaren hebben wij er al op gewezen het Heekenbroek te behoeden voor verdroging. Is het niet mogelijk door eenvoudige waterwerken aan te brengen in de Roode Beek het water op te stuwen en niet direkt te verliezen? De Waterschappen zijn tegenwoordig sneller geneigd mee te werken dan voorheen. Ook het landgoed Keppei- De Reuze, bij monde van Prof. Dr. Mörzer Bruyns, wil hieraan graag meedoen.

Het bosgebied van het Heekenbroek komt door een meer natuurlijk beheer tot wasdom. Het krijgt de kans op eigen kracht uit te groeien tot een natuurlijk loofbos. De paden mogen echter niet "oplossen", het bosgebied moet voor de bosbeheerder en de recreant toegankelijk blijven. Als deze paden op een planmatige speelse wijze verbreed en open gehouden worden kunnen ze hun functie uitbreiden. Doordat er dan meer licht en dus ook meer warmte in het bos kan doordringen ontstaat er een z.g. zoomvegetatie. Volgens Jan van der Made van de Vlinderstichting zijn zoomvegetaties uitermate belangrijk voor onze vlinders. Het Heekenbroek zal hierdoor een vliegplaats blijven van de Kleine IJsvogelvlinder.

Het Heekenbroek bezit één van de weinige vliegplaatsen in Nederland van de Kleine IJsvogelvlinder.

tekening: P.J.Schoenmakers